

1.tertial 2021

Politikerspørsmål til rådmannens forslag

Rådmannen, 11. juni 2021

Innhold

Spørsmål fra partiene til rådmannens forslag til 1.tertial 2021	3
Innledning.....	3
Arbeiderpartiet.....	3
P09 Kultur, idrett og frivillighet.....	3
P11 Utbygging og samferdsel	3
P14 Ledelse, styring og administrasjon.....	4
Venstre.....	4
P01 Skole/P02 Barnehage	4
P03 Forebyggende tjenester.....	6
P07 Rus og psykisk helse	7
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig.....	7
P09 Kultur, idrett og frivillighet/P11 Utbygging og samferdsel (jf. Spm 10).....	8
P11 Utbygging og samferdsel	10
P13 arealplan, klima og miljø.....	10
P14 Ledelse, styring og administrasjon.....	11
P18 Politisk styring.....	12
Generelt	12
Sosialistisk venstreparti	14
P01 Skole.....	14
P02 Barnehage	14
P03 Forebyggende tjenester.....	15
Fremskrittspartiet	16
P02 Barnehage	16
P11 Utbygging og samferdsel	16
P12 Vann, avløp og renovasjon.....	17
P13 Arealplan og miljø	18

Spørsmål fra partiene til rådmannens forslag til 1.tertial 2021

Innledning

Frist for spørsmål var 8. juni kl. 12.00, med svarfrist innen 11. juni. Spørsmålene er i dette dokumentet sortert per parti og programområde. Det er kort svarfrist og det tas derfor forbehold om at feil kan forekomme.

Arbeiderpartiet

P09 Kultur, idrett og frivillighet

1. Hva er bakgrunn for at vedtatte økte tilskudd til Portåsen og Fossekleiva ikke er prioritert og innarbeidet?

Svar:

Ekstra midler til Fossekleiva og Portåsen ble bevilget som engangsbeløp i økonomiplan 2021. Det er ikke funnet rom for helårseffekt til dette innenfor rammen i programområdet.

2. Hvorfor er regresskrav etter flomskade i [Einar Aas vei 13](#) belastet dette programområdet?

Svar:

Regresskravet er Drammen kommunes egenandel etter flomskade. Siden flomskaden hadde sin årsak i en friluftsdam, og ansvaret for dette ligger i P09 kultur, idrett og frivillighet, ble regresskravet belastet innenfor dette programområdet.

3. Hva vil kostnaden være på å gjennomføre tiltak etter den nye forurensningsforskriften for å redusere forurensning med gummigranulater på og rundt kommunens 10 kunstgressbaner?

Svar:

Det er både kortsiktige og langsiktige tiltak kommunen som anleggseier må gjøre på kunstgressbanene for å imøtekomme forurensningsforskriften. Tiltakene på kort sikt har en anslått kostnad på 2 millioner kroner totalt for kommunens 10 kunstgressbaner. Tiltakene på lang sikt omfatter krav om fysisk barriere rundt banene og substitusjonsplikt. Dette må ivaretas ved rehabilitering av kunstgressbanene, kostnadene avhenger av valg av teknisk løsning, estimat 1 million kroner per kunstgressbane.

P11 Utbygging og samferdsel

1. I posten på 56 mill. til veier, er 3mill. satt av til veilys. Er det er prioritert utskillelse av styring av veilys mellom kommunale veier og fylkesveier? slik at fylket tar kostnaden på sitt veilys. Hvordan ligger dette arbeidet an?

Svar:

Prosjektet handler i hovedsak om å etablere måling på veilys. Arbeidet med å skille ut fylkesveiene fra det kommunale nettet sees i sammenheng med dette, men det er ikke hovedprioritet. Glitre har kontrahert entreprenør og arbeidet er så vidt startet. Ingen fylkesveier er så langt skilt ut. At det etableres måling betyr ikke at Viken fylkeskommune tar regningen for fylkesveiene. Rådmannen sendte brev 04-06.2021 til Viken fylkeskommune og etterspurte status og fremdrift i sak om driftsansvar for veilys på fylkesveier.

P14 Ledelse, styring og administrasjon

1. Hvor mange stillinger er lyst ut i drammen kommune hittil i 2021?

Svar:

318 stillinger

2. Hvor mange av de er 100% stillinger?

Svar:

244 stillinger

3. Hva er den gjennomsnittlige størrelsen på stillinger utlyst?

Svar:

87,6%. En viktig årsak til at stillingsstørrelsen er noe redusert er, at kommunen har rekruttert en rekke ansatte i midlertidige stillinger til vaksinerings og smittesporing. Mange av disse jobber i deltidsstillinger.

4. Hvor mange deltidsansatte har fått høyere eller hel stilling hittil i 2021?

Svar:

375 ansatte

Venstre

P01 Skole/P02 Barnehage

1. Sosialfaglige stillinger: Hva vil det koste å øke sosialfaglige stillinger i barnetrinnet med ytterligere ett årsverk til fordeling på skolene?

Svar:

Ett årsverk med sosialfaglig stilling, inklusivt sosiale kostnader, har en kostnadsramme på 0,7 millioner kroner per år.

2. Friluftsskolen: Kan rådmannen bekrefte, gjennom kontakt med Drammen Friluftforum, at helårskostnaden for Drammen kommune ved å delta i deres tiltak "Friluftsskolen" evt. vil være 325 000,-?

Svar:

Drammen kommune har inngått et samarbeid med Drammen Friluftforum for aktiviteter til årets sommerskole. Sommerskolen har avsatt inntil 0,2 millioner til samarbeid med lag og foreninger tilknyttet Drammen Friluftforum, der "Friluftsskolen" er en flere aktiviteter. Hva et slik tiltak ville kostet på årsbasis har ikke rådmann utredet.

3. Politisk fravær i ungdomsskolen: Hva vil det kreve av kommunale ressurser å innføre politisk fravær for ungdomsskoleelever? Vil det evt. få andre konsekvenser som bør belyses?

Svar:

På videregående skole blir alt fravær registrert, men dokumentert politisk fravær skal unntas fra fraværsgrensen på 10% for elevene. En lignende fraværsgrense finnes ikke for ungdomstrinnet. På ungdomstrinnet blir også alt fravær registrert, men dokumentasjon på politisk fravær kan legges ved som dokumentasjon for fraværet ved vitnemålet på 10.trinn. Dette er allerede gjeldene praksis, og krever ikke ekstra administrasjon. Rådmannen kan ikke se andre konsekvenser som bør belyses i denne forbindelse.

4. Bemanning i P01 høst 2021 som følge av overføringer: Viser til følgende vurdering i rådmannens fremlegg: "For P01 Skole betyr uttrekket på 8 millioner kroner noe lavere bemanning innenfor programområdet." Kan rådmannen beskrive nærmere hva "lavere bemanning" vil tilsi?

Svar:

Rådmann foreslår i 1.tertial å tilføre programområde 12,7 millioner fra mindreforbruk i 2020, i tillegg har skolene rapportert inn en forventet mindreforbruk i 2021. Rådmann forventer at programområde 01 skole vil gå i balanse 2021 og det ikke er nødvendig med nye tiltak for å nå dette. 8 millioner ville blitt fordelt ut til den enkelte skole basert på elevtall og ville gitt skolene noe større handlingsrom til ansettelse og drift.

5. Dimensjonering av skole/barnehage i fremtiden: Vi ser av framskrivningene til SSB at det synkende barnetallet i Drammen forventes å snu rundt 2034, og at det i 2050 kun vil være 271 innbyggere i aldersgruppen 0-19 år færre enn i dag. Hvilke økonomiske konsekvenser vil det få å da re-etablere tjenestetilbud igjen, dersom vi nå legger ned/nedskalerer skoler, barnehager mm? Vil dette bli dyrere enn å opprettholde et tjenestetilbud som vil gi overkapasitet i mellomtiden, men møte den forventede kapasiteten 15-20 år fram i tid? I forlengelse av dette: Rådmannen har ytret ønske om tiårsplaner på feltet. Kan det være hensiktsmessig å også se dette i et 20-årsperspektiv, ut hele kommuneplanperioden, for å fange opp hele dette bildet? Eller, for å låne et begrep fra annen bransje; en "livsløpsanalyse" som fanger opp dette? I besvarelsen bes rådmannen også beskrive hvilke tall og framskrivninger kommunen legger til grunn for beregningene av befolkningsutvikling i fremtiden.

Svar:

I sine beregninger av framtidig befolkningsutvikling legger Rådmannen til grunn SSB sitt hovedalternativ MMMM (middels fruktbarhet, levealder, innenlands nettoutflytting og innvandring). SSB lager nye prognoser for alle landets kommuner hvert annet år, sist i august 2020. I tillegg lager kommunen egne befolkningsframskrivninger. Disse lokale framskrivningene tar hensyn til intern lokal geografisk variasjon i husholdnings sammensetning, boligsammensetning, alderssammensetning mv., og framskriving av lokale flyttemønstre og forventet boligbygging. Samlet gir framskrivningene et anslag over hvor mange mennesker det kan komme til å bo i ulike deler av Drammen i årene framover i de ulike aldersgruppene. Framskrivninger fra SSB gir forventet befolkningsendring for kommunen som helhet. Lokale framskrivninger er mer finmaskede enn framskrivninger fra SSB, og gir grunnlag for beregning av lokal kapasitet i skolekretser, kommunedeler/barnehageområder, omsorgsdistrikter mv.

Det knyttes alltid usikkerhet til befolkningsframskrivninger, og usikkerheten blir større jo lenger ut i fremtiden man kommer. Usikkerheten knyttet til hvor mange barn og unge det vil være i Drammen i fremtiden er derfor mindre for eksempel i et tiårs-perspektiv, enn i et 30-års perspektiv (frem til 2050). Rådmannen har derfor anbefalt å lage tiårsplaner, og at disse oppdateres fortløpende ut fra den faktiske utviklingen av befolkningsendringer og nye framskrivninger fra SSB.

Uavhengig om kommunen støtter seg til framskrivninger i et perspektiv frem til 2034, 2040 eller 2050 viser dagens framskrivninger fra SSB (utarbeidet i august 2020) at programområdet vil få mye ledig kapasitet ved at samlet elevtall i skolen vil være lavere enn i dag. De siste framskrivningene fra SSB anslår at det vil være 271 færre barn i aldersgruppen 0-19 år i 2050 (vist i Økonomiplanen 21-24). Tallgrunnlag fra samme framskrivning fra SSB (men da ikke for 2050, men for kommuneplanperioden fram til 2040) er brukt i kommuneplanens samfunnsdel og anslår at det vil være 751 færre barn i aldersgruppen 0-18 år i 2040.

Skolene i Drammen har tilstrekkelig kapasitet i dag til alle elevene i kommunen, men kapasiteten er noe ujevnt fordelt mellom skolene. Samlet sett vil skolene få en betydelig samlet overkapasitet ved at ny skole på Åskollen bygges, samtidig som samlet elevtall for aldersgruppen er forventet å gå ned.

Økonomiske konsekvensanalyser av handlingsalternativer på kort og lang sikt faller utenfor hva det er mulig å gjennomføre innenfor tids- og ressursrammene for å svare ut disse spørsmålene. På generelt grunnlag vil kommunen ha betydelige kostnader knyttet til å gå med overkapasitet i fremtiden. De største kostandsdriverne vil være knyttet til bygg (eksempelvis leiekostnader, vedlikehold, strøm, vann og renovasjon). Bemanningsnormene vil tilpasses antall barn i barnehagen og elever i skolen, og vil nedskaleres samtidig med at antall barn reduseres i kommunens barnehager og skoler. Lønnskostnader for bemanning klarer således å tilpasse seg programområdets ramme, men kostnader til bygg vil forbli uendret selv om elevtallet går ned. Kostnader knyttet til en re-etablering av et nedlagt tilbud vil kreve en videre utredning. Barnehagene i Drammen har allerede i dag en betydelig overkapasitet på plasser. Kapasiteten er noe ujevnt fordelt på de ulike kommunedelene. Kommunen vil ha betydelige kostnader ved å gå med overkapasitet i barnehagene i fremtiden.

6. Brukerbetaling i SFO/AKS og barnehage: Ser rådmannen et potensiale for ytterligere potensiale for innsparinger dersom SFO/AKS på sikt tar opp i seg elementer fra den nye modellen for brukerbetaling i kulturskolen som vedtatt i KIF 03.06? Er det muligheter for innsparing her dersom disse tre prosessene for brukerbetaling samkjøres opp mot dette?

Svar:

Skole og barnehage har statlig fastsatte moderasjonsordninger, både søskenmoderasjon og redusert oppholdsbetaling. Kommunen kan ikke tilby kommunale ordninger hvor brukeren kommer dårligere ut enn i de statlige ordningene. Statens modell for redusert oppholdsbetaling er vanskelig å kombinere med KIF modellen, det vil kreve mange ulike manuelle operasjoner og en større ombygging av fagsystemet.

P03 Forebyggende tjenester

1. Barnevernsreform: "For å lykkes med oppvekstreformen er bred samhandling med andre programområder en forutsetning." Hvilke forberedende tiltak gjør rådmannen allerede i resten 2021 for å forberede Drammen på dette? Kan noen av disse tiltakene ville måtte påløpe kostnader i løpet av 2./3. tertial for å lykkes? Ville rådmannen sett det som hensiktsmessig å sette av noe økte ressurser allerede i 1T til dette?

Svar:

Det er etablert samhandlingsarenaer på tvers av programområdene. Arenaene har som oppgave å identifisere områder på systemnivå som krever samhandling for å utnytte kompetanse og ressurser

på best mulig måte for mottakere av tjenestene. Alle behov for tiltak som dette avdekker er forutsatt dekket innenfor eksisterende rammer.

2. Overføringer fra P03 til P02: "Rådmannen foreslår å overføre 2 millioner kroner fra P03 Forebyggende tjenester til P02 Barnehage for å bidra til å løse de økonomiske utfordringene på barnehageområdet i 2021." Hvilke konsekvenser vil dette ha for driften på P03?

Svar:

P03 har et mindreforbruk i 1. tertial på 2,3 millioner grunnet ubesatte stillinger ved inngangen av året. Den ordinære driften påvirkes ikke av den foreslåtte overføringen i 2021.

P07 Rus og psykisk helse

Handlingsplan for selvmordsforebygging:

Viser til spørsmål: <https://www.drammen.kommune.no/globalassets/politikk-og-samfunn/dokumenter/sporsmal-og-svar/2021spm107msvar.pdf> . Hvor tidlig kan dette arbeidet igangsettes og forventes ferdigstilt, dersom det gis høyeste prioritet?

Svar:

Erfaringsmessig vil det ta ca. fire måneder å utarbeide en slik handlingsplan.

Etter rådmannens vurdering kan et slik arbeid tidligst igangsettes i desember 2021/januar 2022, dersom dette gis høyeste prioritet, med ferdigstillelse i mars/ april 2022. Det skyldes annet pågående planarbeid.

En slik fremdrift vil kunne forsinke annet planarbeid som er planlagt gjennomført i 2022. (Temaplan kvalitet og innhold i tjenester helse og omsorg og temaplan for boligutvikling).

P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig

Aktivitetsplikt: Når pandemien er over blir det lettere å gjennomføre aktivitetsplikt etter hensikten. Ser rådmannen en realistisk mulighet for innsparing på dette punktet i løpet av høsten, gitt at pandemien trekker seg tilbake i tråd med prognosene?

Svar:

Når smitteverntiltakene ikke lenger har konsekvenser for arbeidslivet og situasjon og utvikling på arbeidsmarkedet er stabilt og tilbake som før pandemien, innbyggere som i dag er permitterte kommer seg tilbake i arbeid, og det er mulig å gjennomføre aktivitetsplikten etter hensikten, forventer rådmannen en reduksjon av sosialhjelpsutbetalingene.

Det er stor usikkerhet hvor lang tid det vil ta før dette er tilfelle, men rådmannen forventer at utbetalingene vil kunne reduseres noe allerede i høst.

Det er ikke forventet at dette vil gi innsparing, men at prognosen på merforbruk, slik det ser ut per 1 tertialrapport, vil bli redusert.

Rådmannen viser for øvrig til to rapporter om erfaringer med aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere:

[Studie ved institutt for samfunnsforskning \(2019\);](#) om erfaringer med aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere

[Arbeids- og velferdsdirektoratet gjennomførte en surveyundersøkelse om NAV kontorenes erfaring med aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakere i 2018.](#)

P09 Kultur, idrett og frivillighet/P11 Utbygging og samferdsel (jf. Spm 10).

1. Fossekleiva kultursenter: Har styrkingen på 250 000,- av Fossekleiva kultursenter som kommunestyret vedtok i desember, blitt fullt ut gjennomført, eller har noe midler blitt brukt på andre områder? I tilfelle, hvorfor? Og er det slik at kommunestyret eventuelt må øremerke slike tildelinger internt i kommuneorganisasjonen, for å sikre at de ikke omdisponeres internt i organisasjonen?

Svar:

0,25 millioner kroner er tilført budsjettet til Fossekleiva, men midler var kun tilført som engangsmidler, ikke varige midler med helårseffekt videre i økonomiplan perioden.

2. Naturrestaurering: Stemmer det at 1,0 foreslått til Naturrestaurering/Rewilding kun er en rebevilgning fra 2020, eller er det foreslått tilført noe ekstra midler?

Svar:

Det er kun rebevilgede ubrukte midler fra år 2020.

3. Drammen Scener Husleietilskudd: Stemmer det at Drammen Scener AS ikke ble kompensert for økt husleie på 389 227,- på ØP 21-25 og at dette fortsatt ikke er kompensert?

Svar:

Drammen Scener mottar et samlet tilskudd fra Drammen kommune. Drammen Scener og alle andre faste tilskuddsmottakere, har fått tildelt samme tilskudd i 2021 som for 2020. Ingen tilskudd er deflatorjustert i 2020-2021 som følge av vedtatt innsparingskrav. Drammens scener fikk redusert tilskudd på grunn av redusert husleie.

Fra økonomiplanen 2021-2024: "Internrenten for Lånefondets utlån foreslås redusert fra 3,5 til 2,0 prosent fra 1. januar 2021. Som følge av dette reduserer Drammen Eiendom KF sine husleier fra samme dato. Dette innebærer at husleie for Drammensbadet KF og Drammen Scener AS reduseres med henholdsvis 3 300 000 kroner og 600 000 kroner. Det foreslås at kommunens tilskudd de to selskapene reduseres tilsvarende fra 2021."

4. Drammen Strong: Vil vi få en innsparing på 1,5 MNOK kroner på drifts- eller investeringsbudsjettet dersom vi velger å ikke gå videre med rådmannens foreslåtte lån til Drammen Strong, eller har det ikke noe å si for handlingsrommet på budsjettet?

Svar:

Dette er en garanti. Denne vil først påvirke kommunens resultat hvis kommunen må innfri garantien.

5. Kunstgressbaner: Er årets investeringsbudsjett tilstrekkelig til å få råd til å rehabilitere en kunstgressbane i år, eller må dette vente til neste år og eventuell innarbeiding av økt ramme på

ØP 22-25 for å fortsette? Jamfør tidligere betraktning om at rehabilitering av en bane koster 5,0 og at dagens investeringsbudsjett på programområdet ikke er tilstrekkelig for å møte dette.

Svar:

I tildelt ramme i programområde er det satt av 8,2 millioner kroner til oppgradering arena, anlegg og natur. Av dette er det satt av 5 millioner kroner til å oppgradere en kunstgressbane i året slik at alle er oppgradert i løpet av en 10-års periode.

6. Harmonisering av behandling SFO/AKS/Kulturskole: Hva vil kunne spares inn ved felles søknadsbehandling (minimum; felles mottak av personopplysninger, til videre distribusjon til respektive saksbehandlere) mellom SFO/AKS/KULTurskole? Både anslått økonomisk i form av reduserte saksbehandlingskostnader, men også vurdert sosialfaglig i form av redusert belastning for foreldre med lavinntekt ved å slippe å dokumentere lavinntekt tre ganger? Og vil et slikt tiltak være gjennomførbart/lovlig?

Svar:

Det vil trolig ikke kunne spares noe administrativt og økonomisk ved felles søknadsbehandling. Det brukes i dag forskjellige fagsystemer som ikke samarbeider. For å redusere den sosialfaglige belastningen krever det samtykke fra bruker for å dele nødvendige data om familien. Dette vil også føre til at flere saksbehandlere må få tilgang til systemene, som inneholder personsensitive opplysninger. Et nytt felles fagsystem må eventuelt utredes, kjøpes og implementeres. Ved innkjøp av nye datasystemer kreves det omfattende ROS-analyser for å kunne tilfredsstille lovlighetskravene knyttet til personvern.

7. Tilskudd til tros- og livssynsamfunn: Er det ytterligere rom for innsparing på tilskudd til tros- og livssynssamfunn?

Svar:

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn blir for 2021 utbetalt fra staten i sin helhet. Disse midlene er allerede trukket ut av programområdets ramme og kommunens rammetilskudd fra staten.

8. Portåsen: Kjenner rådmannen til om Portåsen tilføres noe ekstra midler som følge av økt støtte til Buskerudmuseene i RNB?

Svar:

Nei, rådmannen kjenner ikke til at Portåsen tilføres noe ekstra midler som følge av økt støtte til Buskerudmuseet i RNB. RNB er ikke vedtatt enda, og Buskerudmuseene har ikke fått beskjed om tilføring av ekstra midler. RNB skal vedtas i Stortinget 18. Juni.

9. Berger Museum: Kjenner rådmannen til om Berger Museum tilføres noe ekstra midler som følge av økt støtte til Vestfoldmuseene i RNB?

Svar:

Nei, rådmannen kjenner ikke til at Berger museum tilføres noe ekstra midler som følge av økt støtte til Vestfoldmuseene i RNB. RNB er ikke vedtatt enda, og Vestfoldmuseene har ikke fått beskjed om tilføring av ekstra midler. RNB skal vedtas i Stortinget 18. Juni.

10. Samling av tiltak naturrestaurering: Naturrestaureringstiltak er i dag spredd på både P09 (rewilding/Naturrestaurering) og P11 (park: arbeid mot svartelista arter, mm). Vurderer

rådmannen det slik at det kunne gitt merverdi å samle alle naturrestaureringstiltak på ett programområde; i forhold til oversiktligheit både på felles planverk men også felles økonomistyring?

Svar:

Rådmannen ser ikke at det vil gi merverdi å samle alle naturrestaureringstiltak på ett programområde da ansvar, myndighet og drift er fordelt organisatorisk på flere virksomheter, men med tett samarbeid.

P11 Utbygging og samferdsel

1. Samling av tiltak naturrestaurering: jfr. Spørsmål 11, under Programområde 09:
Samling av tiltak naturrestaurering: Naturrestaureringstiltak er i dag spreidd på både P09 (rewilding/Naturrestaurering) og P11 (park: arbeid mot svartelista arter, mm). Vurderer rådmannen det slik at det kunne gitt merverdi å samle alle naturrestaureringstiltak på ett programområde; i forhold til oversiktligheit både på felles planverk men også felles økonomistyring?

Svar:

(Likelydende svar som er lagt under P09): Fagkunnskapen til å gjennomføre naturrestaureringstiltak ligger på flere virksomheter i kommunen, blant annet hos Miljø og landbruk, Samferdsel, vei og park (park- og friområder) og Arena, kultur, idrett og friluftsliv (friluftsliv og kommuneskog). Virksomhet Miljø og landbruk har et overordnet koordinerende ansvar for naturmangfold i hele kommunen, både internt og eksternt/myndighetsutøvelse. Ansvar, praktisk utførelse og kostnader til bekjempelse tilligger de ulike virksomhetene på de områdene man har driftsansvar for/eierskap til. Rådmannen ser ikke at det vil gi merverdi å samle alle naturrestaureringstiltak på ett programområde da både ansvaret og kunnskapen er fordelt på flere virksomheter, men med tett samarbeid.

2. Kutt i Park på P11: Hvor mye estimerer rådmannen det vil koste dersom kommunens toaletter på friarealer holdes åpne også etter skoleferien og ut sesong, samt at tiltak mot fremmede arter mv på P11 igangsettes igjen etter vedtaket er gjort?

Svar:

Åpne toaletter i perioden etter skolens ferie og ut september vil med normalt renhold koste omtrent kr 150 000,-. Om det fortsatt ligger føringer om daglig renhold ihht smittevernregler, vil det påløpe kostnader på ytterligere kr 300 000,- for denne perioden.

P13 arealplan, klima og miljø

1. Undervannsdroner: (Se vedlagt søknad) I hvilken grad mener rådmannen at dette tiltaket vil styrke målsetningene i utkastet til kommuneplanens samfunnsdel både vedrørende miljø og frivillighet? Dersom dette dokumentet er for tidlig i prosessen til å kunne vurdere opp mot, ber vi rådmannen vurdere spørsmålet opp mot relevante temaplaner i de gamle kommunene.

Svar:

På generelt grunnlag kan undervannsdroner være et verktøy i kommunens arbeid med vannforvaltningen. Blant annet i arbeidet med vannforskriften, rydde opp i forsøpling og forurensning og lokalisere sårbare og fremmede arter. Undervannsdroner kan gi faktagrunnlag til bruk i kommende planarbeid.

Kommunen kan inngå i samarbeidet med Drammen Sportsfiskere om droneovervåking for å bruke foreningens fagkunnskap og lokalkunnskap. Dronen kan også brukes til å skape læring og engasjement for elva og fjorden siden den er et spennende verktøy og kan gjøre områdene under vann mer synlig.

2. Støtteordning til solceller: Hvordan vurderer rådmannen mulighetene, kostnaden og effekten ved å opprette en støtteordning for borettslag til solceller, i lys av regjeringens kutt i elavgiften på solceller til borettslag?

Svar:

Rådmannen viser til at kommunestyret i juni-møtet får fremlagt sak om mulig opprettelse av et klimafond/ tilskuddsordning for klimatiltak i Drammen kommune. Dersom kommunestyret velger å gå videre med klimafond/tilskuddsordning vil det være naturlig at støtteordninger til solcelleanlegg inngår i vurderingene.

P14 Ledelse, styring og administrasjon

1. Makslønn: Hvilket økonomisk potensiale for innsparing estimerer rådmannen at det vil ligge dersom kommunen innfører makslønn på nyansettelser? Skisser ut fra ulike alternativer, gjerne med eksempler som er kjent fra andre kommunen.

Svar:

Ca. 86 prosent av ansatte i kommunen er ansatt i Kap.4. Dette er stillinger hvor det opereres med garantilønn basert på ansiennitet og kompetanse. Innenfor de fleste virksomhetsområdene er det kun mindre avvik fra garantilønn. Å tilby lavere lønn enn garantilønn er tariffstridig.

Lederstillinger og stillinger hvor det kreves høyere akademisk utdanning (kap 5) er ikke underlagt garantilønnsbestemmelsene. Lønn fastsettes som hovedregel på grunnlag av lønn i tilsvarende stillinger i kommunen, samt lønnsnivå i nabokommuner og marked.

2. Kompetansesenteret: Hvilke konsekvenser ville det vært anslått å få dersom kommunen kuttet ytterligere i rammene til Kompetansesenteret?

Svar:

Grunntanken bak Kompetansesenteret er å gi alle programområdene bistand til utvikling og forbedring av tjenester til innbyggerne, inkludert opplæring av medarbeidere og omstilling av organisasjonen når det kreves.

Etterspørselen etter bistand fra Kompetansesenteret er svært høy, og ressursene benyttes på tvers av organisasjonen for å få til mest mulig. Ikke alle behov kan dekkes, og noen må utsettes. For å opprettholde et minimum av støtte til utviklingen, vil ytterligere reduksjoner føre til økt behov for kjøp av tjenester fra eksterne. Andre konsekvenser vil være manglende evne til kompetanseutvikling for medarbeidere i hele kommunen, for eksempel ved at norskopplæring reduseres eller faller bort, eller at arbeidet med å forhindre vold og trusler om vold opphører. Dette er eksempler på større oppgaver der Kompetansesenteret utgjør en helt sentral brikke i kommunens forebyggende arbeid. Det er en strategi at Kompetansesenterets innsats må ivareta de programområdene som har begrenset egen utviklingskapasitet. En reduksjon vil derfor særlig være en ulempe for sterkt driftspregede tjenester, med høy grad av døgnkontinuerlig drift, og ofte med et stort ledesspenn og store medarbeidergrupper med ulike kvalifikasjoner.

3. Harmonisering av lønn: "Nye arbeidsformer og nye sammensatte arbeidsmiljøer viser imidlertid, at det er behov for noen harmoniseringstiltak og rådmannen foreslår å avsette 5 millioner

kroner til dette." Hvilke stillingsgrupper omfatter dette? Er dette all harmonisering som gjenstår på lønn? Vi ber rådmannen stille opp dette med summer tilhørende spesifikke stillinger. Hva vil det feks koste å kun harmonisere kontaktlærertillegg og spes.ped i barnehage?

Svar:

Det er flere stillingsgrupper hvor det kan være behov for enkelte harmoniseringstiltak. I avdelinger med personal sammensatt fra avdelinger fra de gamle kommunene, er det lønnsmessige skjevheter. Dette kan gjelde flere stillingsgrupper, bl. a sykepleiere, vernepleiere, konsulenter, ingeniører, fagarbeidere, rådgiver mv. Hva som er de aktuelle tiltakene, vil være gjenstand for forhandlinger. Harmoniseringen bør etter rådmannens vurdering kunne løses innenfor en økonomisk ramme på 5 millioner kroner.

Gitt at kontaktlærertillegget settes til samme beløp som i tidligere Drammen, koster tiltaket ca. 2,1 millioner kroner. Spesialpedagoger i barnehage utgjør en liten gruppe. Om det er behov for utjevning av lønnsforskjeller her, så er summen så lav at dette bør løses innenfor ordinære lokale lønnsforhandlinger.

P18 Politisk styring

1. Programmer fra Fellesnemda: Fellesnemda vedtok ulike programmer, eksempelvis program for folkehelse. Hva skal til for å revidere slike vedtatte programmer? Kan kommunestyret gjøre dette på selvstendig grunnlag, feks som verbalpunkt til 1. tertial eller økonomiplan, eller anbefaler rådmannen å vente med dette fram til det lages temaplan for det aktuelle temaområdet?

Svar:

Tertialrapporten er en orienteringssak med omtale av økonomisk status og oppfølgingen av vedtak så langt. Det er anledning til å fremme forslag til saken, men disse bør ha en direkte sammenheng med rapporten som er til politisk behandling. Forslag som ikke har en sammenheng med tertialrapporten, bør fremmes som en ny sak i samsvar med bestemmelsen i kommuneloven § 11-3 første ledd. I foreliggende tilfelle er det rådmannens vurdering, at forslag i sammenheng eksempelvis Folkehelseprogram Drammen 2019-2023, ikke har en direkte sammenheng med tertialrapporten.

Nå som samfunnsdelen nærmer seg slutføring er det lagt et grunnlag for videre planarbeid. I den sammenheng vil kommunen bygge på tidligere arbeid utført av fellesnemnda. Når det gjelder «folkehelseprogrammet» konkret, kan det være naturlig å be om status i hovedutvalget.

Generelt

1. Salg av aktiva: Finnes det potensiale for å selge enda mer i andre halvdel 2021 enn allerede planlagt? Hvis ja, hva og hvor mye?

Svar:

Mange eiendommer og selskap gir i dag avkastning som må sees opp mot mulige rente- og avdragsutgifter. I arbeidet med økonomiplan 2021-2024 vurderte rådmannen mulighetene for salg av eiendom i samarbeid med Drammen Eiendom KF, Drammen kommune Eiendomsutvikling AS og Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS. Eiendommer som selskapene anså som aktuelle i et kortsiktig perspektiv er Miletomten i Mjøndalen, Gilhus gård i Lier og tomteområder i Drammen

Kommune Eiendomsutvikling AS.

I vedtatt økonomiplan ble det på grunnlag av de nevnte vurderingene lagt til grunn forutsetning om kapitalfrigjøring fra selskapene samlet i størrelsesorden 100 millioner kroner, fordelt med 50 millioner kroner i 2021 og 50 millioner kroner i 2022. Av dette er 40 millioner kroner per år lagt inn i kommunekassens investeringsbudsjett, mens det er lagt inn 10 millioner kroner per år i Drammen Eiendom KFs investeringsbudsjett. Dette kommer i tillegg til forutsetning om årlig salg for 23 millioner kroner (inkl. salg av boliger "fra leie til eie") i regi av DEKF.

Status for salg i regi av Drammen Eiendom KF

Kommunestyret ga Drammen Eiendom KF (DEKF) fullmakt til å selge definerte eiendommer ifm. behandlingen av økonomiplan 2021 – 2024 hvor status er som følger:

- **Gamle Rådhuskvartalet i Mjøndalen.** Drammen Eiendom KF er i dialog med Drammen Kommune Eiendomsutvikling AS (DKEU) om overtagelse.
- **Storgaten 116, Svelvik.** Eiendommen er solgt. Det eksisterer forhold som gjør at det pågår dialog med kjøper om salget.
- **Tomt i Svelvik 318/173 området mellom Nordliveien og Orelundveien.** Eiendommen er taksert til 19 millioner kroner og overføres DKEU i juni 2021.
- **Lauritz Grønlandsvei 45.** Eiendommen er i kommunens arealplan avsatt til boligformål. Kommunen har fått et behov for slik type bolig via Boligtjenesten og DEKF vurderer det som hensiktsmessig å beholde eiendommen i stedet for å gå til innkjøp av en ny.
- **Seksjon i sameiet ved Svelvik Papirfabrikk (eierandel cirka 2,5 prosent).** Det pågår samtaler med potensielle kjøpere og det forventes en realisering i løpet av 2021.
- **Salg av Gilhus Gård, Lier.** Lier kommune ønsker å kjøpe eiendommen og de er tilbudt eiendommen til takst (12,5 millioner kroner). Salget forventes gjennomført i løpet av 2021.
- **Sameiet Sanssouci, Hassel fengsel, Øvre Eiker.** Det pågår et arbeid med klargjøring/omregulering for salg. Det er Øvre Eiker kommune som er prosjektleder for dette og selve salget vil ikke bli gjennomført før i 2022.

Utover naturlig tilpasning av boligmassen samt salg i prosjektet Leie til Eie er det ikke planlagt salg utover nevnte eiendommer. Porteføljen gåes igjennom i forbindelse med økonomiplanarbeidet og eventuelle salgsobjekter vil bli innarbeidet i økonomiplan for 2022 – 2025.

Vurdering

Drammen kommune er eneeier i Nedre Eiker Eiendomsutvikling AS. I tråd med vedtak i økonomiplan 2021 – 2024 har selskapet startet prosessen med å klargjøre Miletomta i Mjøndalen, som selskapet eier, for salg. En del av eiendommen er båndlagt av Drammen kommune og det pågår avklaringer mellom selskapet og kommunen for å definere salgbart areal. I tillegg må det tas hensyn til det politiske initiativet om Mile som mulig fengselstomt. Salgsprosessen må derfor avvete Statsbyggs prosess med tomtesøk for nytt fengsel.

Drammen kommune har eierandeler i selskaper av stor verdi. Realisering av verdier må utredes grundig og forankres i kommunestyret og besluttes i selskapsorganer. Dette må eventuelt fremmes som en del av økonomiplanarbeidet for kommende år.

Salgsprosesser bør forberedes godt, og vil ofte ta tid å gjennomføre. Rådmannen vil derfor anbefale at det ikke legges opp til salgsforventninger/kapitalfrigjøring i inneværende år ut over det som allerede er innarbeidet i budsjettet.

Sosialistisk venstreparti

P01 Skole

I rapporten står det at «Rådmannen foreslår å overføre 8 millioner kroner fra P01 Skole til P02 Barnehage, for å bidra til å løse de økonomiske utfordringene barnehageområdet står i. For P01 Skole betyr uttrekket på 8 millioner kroner noe lavere bemanning innenfor programområdet». Hva betyr det helt konkret at skolene får lavere bemanning?

Svar:

Se svar på spørsmål 4 fra Venstre.

P02 Barnehage

1. Programområdet har et merforbruk som er knytta til to områder med økte utgifter, spesialpedagogiske tjenester og tilskudd til private barnehager. I presentasjonen av budsjettet står det at rådmannen forutsetter at programområdet styrer mot balanse. Hvilke muligheter for kutt ser rådmannen for seg, all den tid spesialpedagogiske vedtak er knytta til lovfesta individuelle vedtak og tilskudd til private barnehager heller ikke er noe som kan kuttes?

Svar:

Rådmannens forutsetning om at området skal være i balanse ved årets slutt bygger på at området får følgende overføringer: Overføring av mindreforbruk på barnehageområdet 2020, kompensasjon pandemiutgifter per 1. tertial 2021 samt overføring fra P01 Skole og P03 Forebyggende tjenester.

2. Er demografitilpasningene regna inn i merforbruket, eller kommer dette i tillegg? Hva blir i så fall det reelle kuttet for programområdet om det skal styre mot balanse?

Svar:

De direkte demografitilpasningene på 6 millioner er trukket fra området i ØP. Det samme er den indirekte effekten av demografiutviklinga, nedskalering av barnehageplasser. Dette kommer ikke i tillegg.

3. I tertialrapporten står det at «de kommunale barnehagene taper markedsandeler i et krypende marked». Hvordan vurderer rådmannen denne trenden ut fra et administrativt perspektiv?

Svar:

Utsagnet i tertialrapporten beskriver en reell utvikling siden 1.1.2020. Prosentvis flere barn går i privat enn i kommunal barnehage barnehageåret 2020/21 enn i barnehageåret 2019/20.

P03 Forebyggende tjenester

1. I rapporten står det at det henvises 151 flere barn til PP-tjenesten de fire første månedene i 2021 sammenliknet med samme periode året før. Veit man noe om årsaken til den økte graden av henvisninger?

Svar:

Det er flere mulige hypoteser og vi må følge tett opp dersom utviklingen fortsetter. De konkrete årsakene til denne økningen ikke noe vi kan være sikre på.

2. Det står også at «det er startet et arbeid for, om mulig, å redusere antallet henvisninger som ikke utløser rett til spesialundervisning, men som må løses innenfor tilpasset opplæring i opplæringstilbudet». Hvordan skal man sikre at dette ikke går utover de barna som har rett til vedtak om spesialundervisning? Er skolene i stand til å løse dette innafor ordinær tilpassa opplæring uten å tilføre økte ressurser?

Svar:

Alle barn som ikke kan få et tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet har rett til spesialundervisning og vil få vedtak om dette. (ref. §5-1 opplæringsloven)

En videreutvikling av det mer systemrettede samarbeid mellom skolene og pp-tjenesten kan redusere behovet for tiltak som er individbasert. Gjennom et slikt arbeid kan også mulighetene øke for forebygging og tidlig innsats. På denne måten kan antall individuelle henvisninger bli færre, og flere barn kan få sin opplæring innenfor det ordinære tilbudet.

Fremskrittspartiet

P02 Barnehage

1. Om innsparingene på barnehage skal reverseres må det penger inn i 1. tertial. Vi har tidligere fått opplyst at dette er ca 8 millioner i inneværende år. Er tallet korrekt eller har det endret seg?

Svar:

Barnehageområdet er i ØP 2021 trukket 6 millioner for nedgang i demografi og 1 million i nedskalering/ neddimensjonering av barnehageplasser. I tillegg er det i ØP trukket 1 million i effekt av revidering kommunale barnehageplasser for høsthalvåret.

P11 Utbygging og samferdsel

1. Angående økende etterslep på vedlikehold vei: Drift av vei- og parkanlegg er redusert til et minimum. ytterligere tiltak blir nå utsatt. Hvilke planlagte vedlikehold er ikke gjennomført i perioden? Hva vil ikke bli gjennomført ut 2021?

Svar:

Etterslep vei:

I tråd med reduksjonene beskrevet i økonomiplanen for 2021 vil etterslep på dekker ikke fullt ut bli innhentet og årets dekkeplan for løpende vedlikehold er kraftig redusert. Opprinnelig plan om å legge fast dekke på de siste grusveiene i kommunen er utsatt. Totalt er asfaltering redusert med 5 millioner kronet. Bytte av steindekke på Grønland torg er utsatt. Utbedring av setningsskader i Bragernes sentrum for å ivareta adkomst til bygårder og fremkommelighet på fortau er utsatt.

Kantklipp skjer kun i de bynære områdene og vedlikeholdsfeiling utenfor sentrum, inkludert gangsykkelveier utføres ikke. Årets tømmeplan for sluk er foreløpig redusert. Dette får konsekvenser for VA som får mer grus inn på sitt avløpsnett. Det jobbes derfor med å omprioritere midler til formålet. Oppmerking og andre trafiksikkerhetstiltak er redusert. Det merkes kun fotgjengerfelt og lignende ved skoler og i sentrum. Utskifting av skilt, autovern, bommer og andre veiobjekter som var planlagt byttet er redusert.

Etterslep park:

I tråd med reduksjonene beskrevet i økonomiplanen, er driftsnivået nedjustert, og en del vedlikeholdsarbeid blir utsatt.

Fontenen i Byparken har omfattende lekkasjer og stående feil og den vil derfor ikke bli satt i drift igjen før det er foretatt betydelige istandsettingsarbeider.

Vedlikehold av trebroer i parker er utsatt. Dette gjelder i hovedsak tidligere Nedre Eiker hvor det er behov for maling og utskifting av tredekker.

Fjerning av ugras i faste dekker og under benker blir ikke prioritert. Det blir ikke satt løk i år og dermed blir det ingen vårblomstring i blomsterbed neste år. Fjerning av tagging er redusert.

På lekeplasser rettes kritiske feil, men generelt vedlikehold er redusert. Benker vedlikeholdes ikke og påfyll av grus på turveier er redusert. Felling av trær skjer kun for å ivareta sikkerhet.

2. Hva menes med «Ikke vurdert» under «Status framdrift» under «Status investeringsprosjekter»?

Svar:Status investeringsprosjekter

Markeringen "Ikke vurdert" under "Status framdrift" er beklageligvis en feilføring/uteglemlelse i rubrikkene i framsikt (programmet som nyttes for produksjon av tertialrapporter og andre økonomiplandokumenter). Riktig fremdriftsstatus er angitt under tabellen: "Prognose er tilnærmet i henhold til årsbudsjett for alle investeringstiltakene. En stor andel av investeringene innen programområdet må gjennomføres i vår-, sommer- og høst-sesongen, og det er av denne grunn naturlig med lavt forbruk på mange poster per 1. tertial"

3. Parkeringsinntektene for Drammen sentrum har sunket – også når det er revidert for pandemiens ringvirkninger. Hvor mye utgjør inntektssvikten (i kr og %)? Hvordan ser prognosene for dette ut fremover?

Svar:Parkeringsinntekter:

Parkeringsinntektene er nært knyttet til utviklingen av Covid-19 og publikums tilgjengelighet og bruk av byen. Situasjonen med Covid-19 påvirker både inntekter fra håndheving og automatinntektene.

Et anslag for året vil være at håndhevingsinntektene (gebyrer og sanksjoner) med de vedtatte parkeringsattsene vil være ca 2 millioner kroner lavere enn forutsatt i rådmannens økonomiplanforslag, før pandemi effekter er tatt inn.

Reduksjonen av automatinntekter utgjør et månedlig tap mot budsjett på ca. 10-15 % ved en situasjon der butikker og serveringssteder får holde åpent, slik som i juni., mens det registreres tapte inntekter på ca. 30-35 % når disse er stengt ned. For 1. tertial utgjør inntektstapet på automatene 4,2 millioner. Dette forutsettes kompensert. Det er vanskelig å gi prognoser for parkeringsinntektene ut året, da dette dels er avhengig av hvor lenge pandemirestriksjonene varer, og dels avhenger av i hvor stor grad bybruk og bruk av parkeringsplasser kommer tilbake til "normalen" når restriksjonene lettes/oppeves.

P12 Vann, avløp og renovasjon

1. VA-gebyrene er basert på selvkostprinsippet og nå harmonisert i de tre tidligere kommunene. Har avgiftsnivået økt som følge av dette? Det står at programområdet er selvkostfinansiert, og at det forventes å gå i balanse innenfor selvkostregimet. Vil dette medføre økte avgifter for innbyggere? Eventuelt hvor mye og for hvem?

Svar:

I økonomiplan 2020-23 ble gebyrene harmonisert, noe som den gang innebar at vann- og avløpsgebyrene for en gjennomsnittshusholdning økte med 3,4 prosent i tidligere Drammen, økte 6,2 prosent i Nedre Eiker og ble redusert med 11,4 prosent i Svelvik. Det kan her bemerkes at Nedre Eiker kommune hadde hatt en relativt flat gebyrutvikling og nedbygging av selvkostfond i årene før, til tross for økende låneopptak til investeringer. Det vises også til økonomiplan 2021 – 2024, hvor det fremkommer:

Selvkostberegningen, som i tillegg til forutsetninger vedrørende investering og fornyelser også inneholder en forutsetning om videreføring av nåværende driftsnivå og utjevning/oppbygging av fond, viser et behov for gebyrøkninger på 3 prosent på vann i hele perioden. For avløp må gebyrene økes med 3 prosent i 2021 og 2022 og med henholdsvis 4 og 5 prosent i 2023 og 2024.

Økningen i vann- og avløpsgebyrene vil bli fordelt på alle abonnenter.

2. Vil avgiftsnivået for VA og renovasjon stige fremover? I så fall hva er årsaken til det?

Svar:

For å holde vann- og avløpstjenestene i stand, er det nødvendig med et program for fornyelse av vann- og avløpsledningene. Denne ledningsfornyelsen blir i hovedsak lånefinansiert som investeringer, og låneopptaket er for tiden høyere enn avskrivningen av eldre anlegg. Det økende låneopptaket innebærer også behov for avgiftsøkninger. Ettersom investeringene i vann- og avløpsanleggene er lånebasert, vil også rentenivået påvirke gebyrnivået. Det er for tiden en prisstigning i byggebransjen som er mye høyere enn kommunal deflator, og dersom dette vedvarer vil også dette påvirke gebyrnivået.

Frem til 2027 må det som kjent også bygges ny løsning for avløpsrensaneanlegg for store deler av Drammen (Muusøya og Mjøndalen rensedistrikt). Det vil bli fremmet egen sak om denne utbyggingen, ventelig i løpet av 2021. Her vil det også bli drøftet hvordan nødvendige gebyrøkninger til å finansiere investeringene bør fases inn.

Renovasjonsgebyrene styres av Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS (RfD), og rådmannen har ikke mottatt signaler om at det er behov for gebyrøkninger på dette området i årene fremover.

P13 Arealplan og miljø

1. Byggesaksbehandling: I hvilken grad har etterslepet av ulovlighetssaker blitt innhentet i 2020 og hittil i 2021?

Svar:

Ang. etterslepet på ulovlighetssaker vil rådmannen trenge noe tid på å komme med utfyllende svar, og ønsker å komme tilbake med en orientering til hovedutvalg for teknisk tjenester tidlig på høsten. Disse sakene prioriteres etter alvorlighetsgrad, og ikke etter "først inn - først ut"-prioritering. Dette vil innebære at noen saker får betydelig lengre saksbehandlingstid enn andre, og at etterslepet ikke omfatter de mest alvorlige sakene.

2. Har behandlingstiden i byggesaksavdelingen økt? Hvor mange saker behandles for sent?

Svar:

Hva gjelder saksbehandlingstid er det svært utfordrende å fremskaffe tall med god nok kvalitet uten for mange feilkilder. Tas det utgangspunkt i rapportene fra ebyggesak har tallene for saksbehandlingstid for samme periode i 2020 økt. Dette har sammenheng med at saksbehandlingstiden for de gamle sakene fra de tidligere kommunene regnes med utgangspunktet i dato for innregistrering i ny kommune. Sammenlignes saksbehandlingstiden med 2. halvår i 2020, har saksbehandlingstiden i 2021 gått noe ned. Antall saker med gebyrreduksjon tilsier det samme, da den samlede prognosen tilsier at gebyrreduksjonen er halvert sammenlignet med det totale resultatet fra 2020. Antall saker med gebyrreduksjon for samme periode i 2020 var 51/480, mot 30/471 i 2021

3. I hvilket omfang krever Rådmannen inn gebyrer for å gi dispensasjoner av folk som bor i blokker uten heis og som har behov for trappeheis montert?

Svar:

I 2020 er det godkjent 2 tillatelser med fravik fra tekniske krav for montering av trappeheis. Behandlingsgebyret per tillatelse utgjør kr. 28.700,-. Til sammenligning utgjør behandlingsgebyrer for tillatelser uten fraviksvurderinger kr. 5.740,-.